

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ersättningsberättigande Jordbruksverksamhet Jordbruksmark

Antti Hietala

Utbildning om åkerstödansökan 2026
för kommuner, livskraftscentraler,
rådgivare och intressentgrupper

12.3.2026

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ersättningsberättigande

Ersättningsberättigande

- Möjligt att söka år 2026:
 - Ansöka om ersättningsberättigande till skiften som kommit i jordbrukarens besittning genom ägoreglering.
 - Göra korrigeringar som förbättrar skiftets form.
 - Få tillbaka ersättningsberättigande om det har förlorats 2025.
- Ersättningsberättigande kan bytas mellan egna basskiften.

Ersättningsberättigande

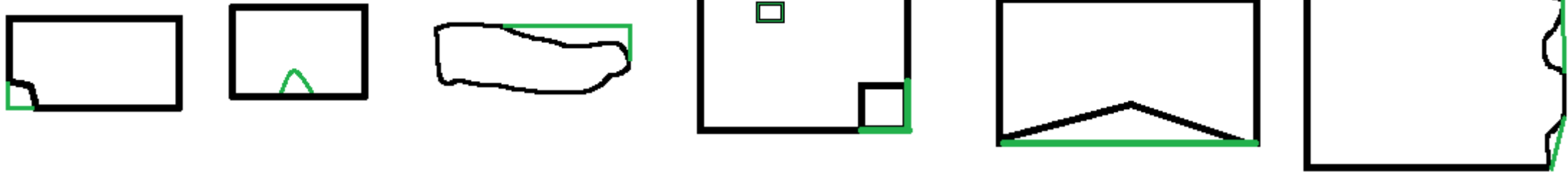
Fogande av små arealer till ersättningsduglig åkerskifte.

- Ändring måste förbättra skiftets form.
- Tillsättnings kan vara högst 5 % av arealen av ersättningsduglig basskifte men ändå högst 0,5 hektar.
- Följ yta begränsningen. Skapa ett separat basskifte för området som överskrider begränsningen.
 - Om begränsningen överskrids, förvaltningen grundar ett separat skifte för hela tillagade arealen.
 - Om området inte var odlingsbart den 31 december 2022, gäller kravet för permanent vallbestånd för det överskridande området.

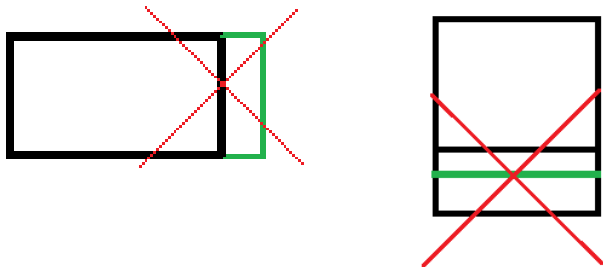
Ersättningsberättigande

- Tillåtna tillägg

- Förbjudna tillägg

- Tillägg som inte förbättrar skiftets form.

Fördelning av ersättningsberättigande av myndigheten

Ersättningsberättigande fördelas för år 2026 på tre olika grunder

1. Livskraftscentralskvot
2. Gården har år 2025 beviljats inkomststöd för unga jordbrukare
3. Skiftets läge i vissa landskap i Östra Finland

Fördelning av ersättningsberättigande av myndigheten

1. Livskraftscentralskvot

- Inom livskraftventralen har nya skiften godkänts som ersättningsberättigade till en lika stor areal som den ersättningsberättigade arealen har minskat från 2024 till 2025.
 - Först i tur är de skiften som har anmälts som icke ersättningsberättigande under längst tid
 - Skiftet får inte påverkas av villkorlighetens krav på permanent vallväxtlighet (röjd sedan 2022).
 - Basskiftet har anmälts i stödansökan år 2025 och har inte tagits ur jordbruksanvändning
 - Cirka 4 500 hektar har fördelats, kommunen kontaktar berörda stödsökande.

Fördelning av ersättningsberättigande av myndigheten

2. Gården har år 2025 beviljats inkomststöd för unga jordbrukare

- Förutsättningar för att bevilja ersättningsberättigande
 - Gården har år 2025 beviljats inkomststöd för unga jordbrukare
 - Basskiftet har varit i **stödsökandens ägo* den 17.6.2025**
 - Markanvändningsslaget är åker
 - Basskiftet har anmälts i stödansökan år 2025 och har inte tagits ur jordbruksanvändning
 - Villkorlighetens krav på permanent vallväxtlighet gäller inte basskiftet
 - Fördelad mängd: ca 4 000 hektar
- *Basskiftet ska i sin helhet vara i ägo av
 - stödsökanden eller dennes make/maka
 - en medlem i den sammanslutning eller det dödsbo som fungerar som stödsökande
 - den sammanslutning (juridiska person) som fungerar som stödsökande

Fördelning av ersättningsberättigande av myndigheten

3. Skiftets läge i vissa landskap i Östra Finland

- Förutsättningar för att bevilja ersättningsberättigande
 - Basskiftet ska ligga i landskapet Kymmenedalen, Södra Karelen, Södra Savolax, Norra Savolax, Norra Karelen eller Kajanaland.
 - Basskiftet har varit i **stödsökandens ägo* den 17.6.2025**
 - Markanvändningsslaget är åker
 - Basskiftet har anmälts i stödansökan år 2025 och har inte tagits ur jordbruksanvändning
 - Villkorlighetens krav på permanent vallväxtlighet gäller inte basskiftet
 - Fördelad mängd: ca 11 000 hektar
- *Basskiftet ska i sin helhet vara i ägo av
 - stödsökanden eller dennes make/maka
 - en medlem i den sammanslutning eller det dödsbo som fungerar som stödsökande
 - den sammanslutning (juridiska person) som fungerar som stödsökande

Begäran om utredning gällande skiftesändringar 1/2

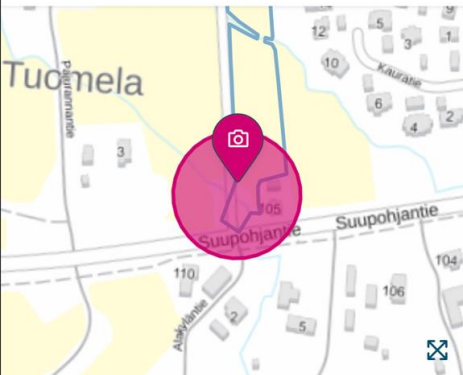

- Handläggaren kan skicka begäran om utredning till Vipu-mobilen om basskiftesändringar och gränskorrigeringar.
 - Begärs för ett visst område inom skiftet
 - 1–2 bilder, kan tas i förväg med Vipumobilen.
 - Syftet är att säkerställa jordbruksmarkens skick
 - I synnerhet helt nya basskiften, skiften som vid kontroll konstaterats vara icke odlade, förbättring av formen
 - Bilder används vid godkännande av ändringen och digitalisering
- Antalet begäranden om utredning ökas för år 2026.

Begäran om utredning gällande skiftesändringar 2/2

← Utredningsbegäran

Vanha kartano (0,80 ha)
7430035706

Orsak
Gränskorrigering

Beskrivning
Du har gjort en gränskorrigering i ansökan om åkerstöd. Genom att svara på begäran om utredning kan du bekräfta att det område du har anmält är odlingsdugligt. Svara på begäran om utredning genom att ta 1–2 bilder från

Skicka

← Utredningsbegäran

Handläggarens anvisning
Ota kuva siten, että peruslohkoon lisätty ala näkyy.

Skicka en bild senast 14.03.
Ta en bild av basskiftet, så att du kan svara på utredningsbegäran

Ta bild

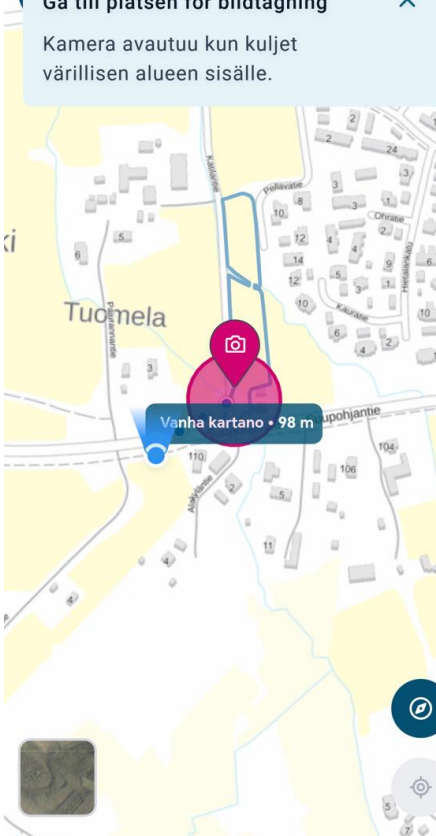
Tilläggsuppgifter
Precisera uppgifterna för utredningsbegäran

3999 tecken kvar

Besvaras senast
14.03.2025

Skicka

Gå till platsen för bildtagning
Kamera avautuu kun kuljet värillisen alueen sisälle.

Vanha kartano • 98 m

Skicka

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Jordbruksmark

Besittning av jordbruksmark

- De basskiften för vilka stöd söks ska vara i stödsökandens besittning från och med stödansökningens avslutning till och med ändringsfasens slut, det vill säga 9.6–1.10.2026.
- Endast ägande eller arrende ger rätt till besittning. Betesavtal eller andra avtal som grundar sig på användningen räcker inte.
- Brister som upptäcks vid tillsynen av besittning kan leda till betydande påföljder, så det är viktigt att vara noggrann (ingen support betalas för området och dessutom påföljd på 1,5 - 2 gånger områdets storlek).
 - Säkerställ att arrendeavtalen är aktuella.
 - Se till att du har tagit bort de block som har tagits ur förvaltning från din ansökan.

Jordbruksmark och solpaneler

- Areal som täcks av en rad av solpaneler och dess konstruktioner är inte jordbruksmark ska avgränsas från basskiftet.
 - Mellanrummet mellan panelraderna kan räknas som jordbruksmark endast om det är tillräckligt brett för att växtligheten mellan raderna ska kunna odlas med vanliga jordbruksmaskiner
 - Växtligheten ska vid behov förnyas
 - Skuggning får inte hindra växtlighetens tillväxt
 - Stödsökande ska ha rätt att välja vilka grödor som odlas och vilka åtgärder som vidtas
- Även andra områden som syns på flygbilderna och som inte är jordbruksmark ska avgränsas från basskiftet.

Anmäl inte arealen, om du inte sköter det

Jordbruksmark ska vara odlingsbart:

- De normala istandsättningsåtgärderna har utförts (kalkering, dränering).
- Anmäl röjningen först när den är jämnad till ett fältliknande utseende och växtligheten kan börja växa.
- Jordbruksskifte måste vara stödberättigande från och med stödansökningens slut till slutet av växtsäsongen (minst till 31.8).

Åkerns odlingsskick måste skötas aktivt:

- Marken är åker, upptorkningen fungerar.
- Växtligheten består huvudsakligen av växter för jordbruksmark, inte till exempel vide, dunört eller älggräs som är typiska för impediment

Anmäl inte arealen, om du inte sköter det

- Vegetationen på ett område som vid tillsyn har konstaterats vara icke odlad måste förnyas om det anmäls i stödansökan.
- Naturbetet uppfyller kraven på permanent gräsmark, och det maximala antalet träd och buskar och deras täthet överskrids inte.
 - Ett avverkningsområde kan bli jordbruksmark endast om arealen uppfyller kraven för permanent gräsmark: vall- och gräsväxtlighet i minst fem år.

Jordbruksmark ska vara odlingsbart

Jordbruksmark ska vara odlingsbart

- Fodergräs, betesgräs, etc.
 - Etablering och senare skötsel av växtligheten måste göras så att det är möjligt att producera en marknadsduglig skörd
- Naturvårdsvallar
 - Även gammalt gräs duger, i svåra ogrässituationer måste det slås årligen.
- Grönträda
 - Gräs och andra vallfodergrödor måste utgöra över 50 procent av odlingsskiftets yta
- Borttagning från jordbruksanvändning (del av skiftet eller helt)
 - Även gräset växer inte eller ogräs tar över området (älggräs, nässlor, trädkott, mjölkört, mossor, etc.)
 - Alternativt bearbetande och etablering av växtlighet, grundförbättringar, etc.

Exempel på områden som inte är jordbruksmark

Jordbruksmark ska vara odlingsbart.

Tagande av skifte ur jordbruksanvändning och återtagande 1/3

- Ta bort av skiftets areal de arealer som inte längre är i jordbruksanvändning/odlingsbar:
 - Arealer som man har inte tagit hand om under en lång tid
 - Arealer som främst som för förvaring och som inte är i växtföljd: gårdens alla foderbalar eller maskiner
 - Lagring som inte hänför sig till odling: byggnadsmaterial eller virke från en avverkningsplats
 - Byggarbetsplats; produktionsbyggnader, väg- eller banbyggen
 - Rasthagar, gårdsområde, väg.

Tagande av skifte ur jordbruksanvändning och återtagande 2/3

- Ta bort från basskiftet området som inte är odlingsbar genom en gränskorrigerering eller genom att rita en ö
 - Du kan återställa arealen följande år genom att göra en motsvarande gränskorrigerering.
- Radera ett helt basskifte genom att ta det ur jordbruksvändning
 - Vipu → Basskiftesändringar
 - Du kan återställa ett helt skifte följande år genom att grunda ett nytt basskifte på dess plats.
- Från stödsökanden kan det begäras bilder från det område som avses att återställs till stödansökan.

Tagande av skifte ur jordbruksanvändning och återtagande 3/3

- Byt grödan till Icke odlad om du efter stödansökan konstaterar att arealen inte är odlingsbar
- Anmäl inte växten *Återkallande av stöd* för en sådan areal. Om det vid kontroll konstateras att arealen inte är odlingsbar jordbruksmark, leder bristen till arealsanktion.
- Anmäl *Återkallande av stöd* endast om du inte vidtar jordbruksåtgärder på jordbruksskiftet.

Tillfälligt icke odlade arealer som ingår i jordbruksskiftets areal

- Till arealen av en växt som anmälts för ett jordbruksskifte kan i fortsättningen räknas
 - Ensilagebalar, foderstuka, gödselstack (om inte anlagd från grunden) som skördats från skiftet, när dessa inte har lagrats på samma ställe i flera år
 - Växtlighet som inte gått i brodd på grund av väderförhållanden
 - Mark där skiftets nackdiken eller tegdiken grävts (1 år)
 - Små osådda områden (högst 5 ar).
- Som träda kan följande anmälas:
 - Arealer som blivit osådda (beroende på situationen svart- eller stubbträda)
 - Arealer som kräver grundläggande istandsättningsåtgärder (täckdikning osv. om den inte görs efter skörden).
- Obs! Även träda har skötselkrav.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Jordbruksverksamhet

Jordbruksverksamhet

- Odlingsväxter
 - Växtbestånd ska anläggas senast 30.6.
 - Sikta på att producera en marknadsduglig skörd.
 - Gör sedvanliga odlingsåtgärder, gödsla och ta hand om växtskyddet.
- Skörden av gräs- och vallfoderväxtbestånd ska bärgas, betas, slåss eller växtbestånd förnyas senast den 15 september.
 - Fodervallar, rörflen, naturbete och andra vallar.
 - På vall för certifierad utsädesproduktion kan skörden tas även efter den 15 september (obs. om skörden inte tas, kan stödet återkallas endast inom ändringsperioden).
 - Också vårskörd är godkänd för rörflen.
- Svartträda bearbetning, grundförbättringsåtgärder

Jordbruksverksamhet

- Bilder på vårskörden av rörflen ska skickas in senast den 15 juni
- Innan svaret på utredningsbegäran har behandlats inom YTA-området beviljas inget stöd
- Obs! Den första raten av stöden för röflensskiften betalas först efter att begäran om utredning har besvarats

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tack